

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 18/19 Kunskapsskolan Spånga

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Gunilla Persson
Upprättad: augusti 2018
Senast reviderad: augusti 2018
Gäller t.o.m : augusti 2019

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningar har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Draftit. Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan. Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån. Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

- Skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel
- Skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- Skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- Skyddsombudet på skolan sammanställer elevskyddsombudens bild av den psykosocialmiljön genom samtal
- Skyddsombudet på skolan lämnar information till EHT om den psykosociala miljön
- Elevhälsoteamet tittar på den samlade bild de har av den psykosociala miljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ ämneslag (organisationsnivå)
- Skolsköterskan ger Input från hälsoenkäter/ hälsosamtal på ett elevhälsteamsmöte
- Skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler
- Den psykosociala miljön diskuteras på apt utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå

Kunskapsskolan Spångas kartläggning av läsåret 17/18

På Kunskapsskolan Spånga gick under läsåret 2017/2018 omkring 620 elever. Kartläggningen av skolan grundas på den årliga enkäten, elevernas utvärdering av enkätresultat samt EHT:s och arbetslagens utvärdering. Sammanställningen av skolhälsans hälsobesök har också legat till grund för kartläggningen.

I den årliga enkäten (läsåret 2017/2018) svarade 78% av eleverna att de känner sig trygga i skolan, vilket är en ökning från föregående läsår med fem procent. I frågan om elevernas upplevda trivsel i skolan svarade 73 % att de trivs i skolan, vilket också är en ökning med fem procent.

Även sett till elevernas upplevda studiero på lektionspass och i undervisning ses en ökning om 11% sedan föregående läsår (2017/2018 58%, 2016/2017 47%). I frågan om eleverna upplever att de vuxna på skolan tar ansvar för att alla ska bli behandlade med respekt når Kunskapsskolan Spånga upp till 61%, vilket förvisso är en ökning från föregående år med (+2%), men fortfarande under vårt mål för detta område.

Gällande upplevd diskriminering, trakasserier och mobbning svarar 17 % att de upplevt detta några gånger under läsåret. 4 % av eleverna uppger att detta har hänt många gånger under året. Analysen visar att dessa elever upplever att denna negativa behandling skett av såväl andra elever (76%) som av någon vuxen på skolan (24%).

I frågan om kränkningar på nätet från någon i skolan svarar 89% att de inte blivit utsatta för detta. Av de 11 % elever som upplevt sig kränkta på nätet av någon på skolan några gånger eller många gånger under läsåret (många gånger 3%, några gånger 8%) består 74% av dessa kränkningar av elever och 26% av vuxna på skolan.

Sammanfattningsvis konstateras att kartläggningens resultat visar på ett något förbättrat resultat gällande elevernas upplevda trygghet och trivsel sedan föregående läsår, däremot finns en rad utvecklingsområden att arbeta vidare med. Elevernas uppfattning av att vuxna på skolan inte alltid tar ansvar för att alla ska bli behandlade med respekt samt det faktum att vi har elever som upplevt sig kränkta av vuxna på skolan utgör två av dessa utvecklingsområden.

Kunskapsskolans gemensamma värderingar

Vi ser kraften i varje individ

Alla människor är olika och lär på olika sätt. Vi möter var och en med respekt och finner styrkan i varje individs förutsättningar och personlighet. Genom personliga utmaningar utvecklar var och en sina kunskaper och förmågor.

Vi når längre tillsammans

Vi samarbetar och är öppna för olika perspektiv. Genom att själv bidra och försöka förstå hur andra tänker, lär vi av varandra. Detta gör att vi blir tryggare, som grupp och individer. Vi

uppmuntrar varandra att ge konstruktiv återkoppling, vilket är en grund för att nå längre tillsammans.

Vi har höga förväntningar

Alla kan och vill lyckas. Därför har vi höga förväntningar, på oss själva och på varandra vilket ger höga resultat. Med en positiv anda och tydliga, utmanande och rimliga mål kan vi nå längre än var och en trodde var möjligt.

Vi drivs av utveckling

Genom nyfikenhet och vilja att ta till oss kunskap, se mönster och samband utvecklas vi ständigt. Vi tänjer våra gränser och söker nya vägar. Vi påverkar vår situation och formar vår framtid. Denna drivkraft får oss att hela tiden utvecklas.

2. Identifiera

Syftet är att utifrån kartläggningen identifiera risker och hinder för lika rättigheter och möjligheter och för att identifiera om det förekommer diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier eller repressalier, eller risker för diskriminering eller repressalier

Skolans sammanfattning och analys av risker och hinder

Skolans tillfälligt obemannade områden medför alltid en risk att obehöriga kan komma in på skolan eller att konflikter kan uppstå utan att en vuxen uppmärksammar det.

Om vuxna gör olika gällande beslut och trivselregler kan det leda till oklarheter för eleverna och en känsla av "onda och goda" vuxna. Vi vuxna får heller inte bemöta eleverna på ett negativt sätt.

Många elever på liten yta ökar risken för en känsla av trängsel som i sin tur riskerar att öka känslan av stress. Detta kan ske t.ex. vid början och slutet av skoldagarna, i matkön eller i trapphusen.

Vårt koncept med öppna workshop-ytor och med många förflyttningar på olika tider gör att det är en större utmaning att ha koll på de enskilda eleverna som har behov av det.

Förflyttningen till och från idrottslektioner för de äldre eleverna är en annan utmaning liksom ombyte och dusch i samband med idrotten.

Skolans mål är att aktivt arbeta för att alla elever ska känna sig trygga och trivas. Det gör vi genom att:

- ha gemensamma förhållningsregler som förankras med elever och vuxna men även utvecklas med hjälp av elever.
- öka studieron och på så vis tryggheten.

- öka nöjdheten med personliga handledningssamtal där eleven kan samtala om skolan samt lyfta personliga frågor vid behov.
- öka medvetenheten av de olika benämningar som finns, exempelvis skillnaden mellan kränkande behandlingar, trakasserier och diskriminering.
- via utbildning av konflikthantering ska all personal våga se och kunna hantera konflikter som kan uppstå.
- varje arbetslag arbetar med detta genom att identifiera, aktivt bemöta och förhindra känsla av otrygghet.
- trygghetsteam och EHT finns som stöd för arbetslagen.

3. Åtgärder

Kunskapsskolan Spångas förebyggande åtgärder för läsåret 18/19

Mål	Åtgärd	Ansvarig	När
Utveckla och stärka personalens kunskaper vid konflikthantering	Konflikthanteringsutbildning	Rektor och ledningsgrupp	Hösten 2018, 29/10 samt 31/10
Lyfta elever delaktighet och inflytande	Elevråd och basgruppsråd	Bitr. rektor	Kontinuerligt under läsåret
Elever är delaktiga och driver olika trivselaktiviteter som alla på skolan tar del av	Trivseldagar som ex. Spånga Mello, lunchkonserter, skolvalet, förmågeprojekt under basgruppssamlingar	Arbetslagen och ledningsgrupp	Kontinuerligt under läsåret
Kamratstödjare i 4-5 utvecklar rastaktiviteter för gemensam trivsel	Aktiviteter till rasten på skolgården som inbjuder fler till gemensamma lekar	Kamratstödjare i 4-5 och ämneslagsledare i idrott	Hösten 2018
Personal synlig och rörlig vid skåputrymmen vid skoldagens start och slut	Vuxna synliga vid utrymmen där elever vistas	Arbetslagen och ledningsgrupp	Dagligen
Framtidsförmågeprojekt	Under basgruppssamlingar arbetar basgrupper med framtidsförmågor	Projektansvarige och arbetslagen	Under basgruppssamling och PH-samtal
Personliga handledningssamtal	Ett årshjul med gemensam struktur för innehåll och fortbildning i samtal	Ph-ansvarig	Kontinuerligt under läsåret
EHT samarbetar med arbetslag	En representant från EHT är med på arbetslagets	EHT	Kontinuerligt under läsåret

	möte för att följa upp elevhälsa		
--	----------------------------------	--	--

Kunskapsskolan Spångas åtgärdande arbete

Kunskapsskolan i Spånga har ett trygghetsteam som arbetar med att identifiera om det förekommer diskriminering på skolan. Teamet består av pedagoger från respektive arbetslag som arbetar utifrån en arbetsgång som benämns som konsekvenstrappan:

- steg 1: uppmärksamma händelse där berörd personal ska aktivt agera, anmäla till rektor och huvudman via Draftit och meddela handledare om händelse.
Ansvarig: berörd personal
- steg 2: händelsen utreds. Bedöms händelsen som mer än en konflikt har handledare/personal från trygghetsteamet ett samtal med berörd elev/elever och en överenskommelse sätts upp om fortsatt förhållningssätt. Detta dokumenteras i Draftit. Vårdnadshavare informeras av handledare/trygghetsteamet. Tid för uppföljningssamtal sätts, fortsatt dokumentation sker tills ärendet bedöms som avslutat.
Ansvarig: handledare/personal från trygghetsteam
- steg 3: upprepade händelser och/eller fysiskt våld. Berörd personal agerar och informerar handledare enligt steg 1. Vårdnadshavare kallas till skola för möte med handledare och/eller trygghetsteam, samt så kopplas kurator in i ärendet.
Ansvarig: handledare/personal från trygghetsteam och eventuellt skolledning
- steg 4: upprepande händelser som nämns vid steg 2 och 3. EHT och/eller skolledning tar över och kallar till EVK (elevvårdskonferens). Beslut fattas om eventuella anmälning eller avstängning.
Ansvarig: EHT/skolledning/rektor

All dokumentation sparas i Draftit eller ProRenata.

4. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna. De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

- Aktiviteter i kvalitetsplanen utvärderas
Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna.

Skolans uppföljning och utvärdering

Uppföljning sker:

- dagligen genom att alla anställda uppmärksamma elever och läget på skolan.
- genom PH-samtal som eleven erbjuds en gång i veckan med sin handledare. Där finns utrymme för reflektion och utvärdering på individnivå.
- företagsgemensamma enkäten som sker årligen.
- skolans egna enkäter som sker under läsårets gång.

Utvärdering sker i samband med den årliga kvalitetsredovisningen.